

Nye opgaver til særudstillingen

Tidene har ændret sig. Der var en gang, hvor man troede, at læring bare var noget, der skulle fyldes på eleven, men den tid er for længst forbi. Det betyder også, at de opgaveark, som museet tidligere har tilbudt til skoleklasser, skal nytænkes. I første omgang har vi prøvet at udvikle skoleopgaver i forbindelse med særudstillingen **ÆGLØSNINGER**, og til det formål har vi taget udgangspunkt i rollespil.

Hvad er rollespil?

Rollespil kan forstås på mange måder, men det er absolut ikke en ny opfindelse. Ved et kik tilbage i tiden møder vi både rollespil i oldtidens Grækenland og i middelalderen, hvor maskerader og karneval var almindelige. Senere har rollespillet været brugt og bliver det stadigvæk til terapeutiske, pædagogiske og kunstneriske formål. Nu er rollespillene så ved at vinde indpas i undervisningsinstitutionerne og inden for virksomhedsledelse.

Men hvad betyder ordet rollespil så? Ordet bruges om mange forskellige aktiviteter og har ikke en entydig og klar definition. Rollespil har sine rødder i teaterverdenen, men udnytter også dynamikken fra spillets verden. De fleste forbinder nok rollespil med drenge og/eller voksne mænd, der løber rundt ude i en skov i middelalderkostumer. Den form for rollespil kaldes "live rollespil". Men rollespil er langt mere end dette. Oprindeligt stammer ordet fra det engelske ord *roleplay*, hvor ordet *play* betyder både at spille og at lege.

Der findes mange definitioner på, hvad rollespil er. Foregangsvirkomheden inden

for genren, Zentropa Interaction, definerer det således:

Et spilforløb, der udspiller sig i et simuleret rum, hvor deltagerne i en fælles historie ved hjælp af et perspektivskift oplever konflikter, foretager valg og efterfølgende reflekterer selvstændigt og kritisk over deres valg for derefter at benytte den tillærte viden selvstændigt.

Hvorfor bruge rollespil som en del af et undervisningsforløb?

I dag taler flere om, at vi lever i et risikosamfund. Et samfund med et væld af valg, som vi dagligt skal tage stilling til. Hvilke tilsætningsstoffer ønsker vi at fylde os med? Vil vi følge statens råd om en halv times motion om dagen? Og hvilken motion vil vi i så fald dyrke? Valg vi hele tiden skal forholde os til og ikke mindst tage ansvar for.

Gennem rollespil bliver vi konfronteret med svære problemstillinger, vi bliver stillet over for konflikter, og vi skal kritisk reflektere over vores valg. Man kan vel sige, at vi bliver trænet i at navigere i nutidens samfund.

Opgaverne til særudstillingen

Vi bruger ordet diskussionsrollespil om vores nye opgaver til særudstillingen, da de lægger op til, at man påtager sig en rolle for derefter at kunne gå ind i en diskussion.

Diskussionsrollespillet er opdelt i tre faser: Først en introduktionsfase, hvor spillets regler og opgaven præsenteres. Et eksempel på en opgave kan være: "Henrik er ude at luften sin hund en sen aften i parken. Pludselig bliver han slået ned bagfra af en

tyv, som stjæler hans pung og slår ham bevidstløs. Da Henrik kommer til sig selv, får han fat i politiet, som sender ham videre til hospitalet for at finde ud af, om der er nogle DNA-spor på Henrik fra gerningsmanden.

Vores gensammensætning og DNA er helt unikt og vil til hver en tid kunne afsløre os, også hvis vi har gjort noget forkert. Skal vi have et DNA-register i Danmark, hvor samtlige danskere er registreret?”

I spillets *første fase* bliver vi altså stillet over for en problemstilling, som sættes ind i en kontekst.

I *fase to* skal eleverne udføre vidensindsamling, så de får et overblik over problemstillingen i opgaven. For at kunne tage stilling til spørgsmålet og indgå i en diskussion er det blandt andet vigtigt at vide, hvad gener og DNA er, og hvordan politiet kan udnytte DNA i efterforskningen. Den viden kan eleverne få ved at gå på opdagelse i særudstillingen.

Når eleverne er rustede til at tage en diskussion, kan selve spillet begynde: *fase tre*. Som tidligere nævnt er der allerede i fase 1 opsat rammer for spillet. Rammerne fastsætter f.eks., hvilken rolle man har, i dette tilfælde for eller imod et DNA-register i Danmark, hvor længe diskussion skal vare, og ikke mindst hvordan man diskuterer.

Til sidst er det vigtigt at sætte fokus på overgangen fra fiktion til virkelighed. Desuden skal der sættes fokus på refleksion og perspektivering, for på den måde at få eleverne til at bruge den tillærte viden i forhold til deres egen hverdag.

Hvorfor rollespil i undervisningen?

Det er ikke første gang, vi på Steno Museet udarbejder rollespil til brug i undervisnin-

gen (se *StenoMusen* nr. 36 side 4). Vi har god erfaring med at bruge disse i undervisningen og mener, det stemmer godt overens med nutidens undervisningskrav.

Ved at bruge rollespil er det muligt at konkretisere komplicerede problemstillinger for på den måde at gøre det lettere for eleverne at diskutere emnet. Desuden påtager eleverne sig en rolle, og undersøgelser viser, at det at påtage sig en rolle eller sætte sig ud over sin egen verdensopfattelse gør det lettere at diskutere svært tilgængelige emner. I særudstillingen kan det være problemstillinger omkring prævention. Vigtigt er det også, at eleverne får lov til at diskutere og tage stilling, uden at det har alvorlige konsekvenser. De får altså en erfaring, de kan bruge i den virkelige verden.

Med hensyn til undervisningsformen kan man også sige, at den skaber optimale rammer for den nye lærerrolle, hvor læreren ikke skal lære fra sig, men skabe rammer for elevernes egen læring. Rollespillet er ikke styret som traditionel undervisning, og læringsprocessen lader deltagerne tage ansvar og være en del af egen læringsproces.

Sidst, men ikke mindst, er spil-elementet i denne form for undervisning med til at stimulere fantasien og sanserne, hvilket øger evnen til at optage og lagre ny viden. Det er desuden alment kendt, at leg/spil øger engagementet.

Med disse ord mener vi i skoletjenesten, at diskussionsrollespil er et godt supplement til undervisningen på skolerne og håber, det kan være med til at aktivere eleverne og give dem en god museumsoplevelse.

Line Stald

Diskussionsspillene kan hentes på adressen www.stenomuseet.dk under *Særudstilling*.